

(Seoladh Ríomhphoist: omurchua@gmail.com)

Is foclóir Ghaeilge/Ghàidhlig é seo don litir “O” amháin (thart ar 1000 téarma). Go dtí go mbeidh an foclóir críochnaithe ina iomlán, feicfead an-chuid botún sa doiciméad ach níl sé doléite féin. ‘Siad na pointí a leanas na cinn is tábhachtaí le cuimhniú orthu agus an foclóir in úsáid agat.

1) Bheartaíos díreach téarma Gáidhlig amháin a chur le gach téarma seachas an-chuid díobh chun am a shábháil. Tá nasc ag dul leis an gcuid is mó de na téarmaí Gáidhlig a sheolfaidh thú go Faclair.com (Is féidir na hiontrálacha a dhéanamh níos toirtiúla nuair a bheidh eagarthóireacht ghinearálta á dhéanamh ar an bhfoclóir)

2) Tá an-chuid téarmaí fánacha le brath ann ach b’fhiú sin má tá téarma Gáidhlig ann a gcomhfhreagraíonn an ceann Gaeilge dó, ar eagla na heagla. Freisin, le “CTRL+F” is féidir leat téarmaí a lorg.

3) Tá claonadh le brath ann freisin maidir leis na téarmaí Gáidhlig a roghnaíodh. Rinneadh iarracht na leaganacha is cosúla ó thaobh an litrithe de a chur le chéile. B’fhéidir go mbeadh “X” usáidte níos minice ach ‘sé “Y” an ceann is cosúla.

4) Tá breis is 40 leathanach sa doiciméad seo, mar sin caithfead fanacht tamaillín go n-íoslódálfar an rud ar fad

5) Tá téarmaí ann as Gaeilge nach bhfuil aon Gháidhlig ag dul dóibh i láthair na huaire.

6) Níl an leagan amach chomh leanúnach is ba chóir agus tá téarmaí ann a bhfuil míniúcháin níos leithne ag teastáil uathu ach tabharfar aghaidh orthu ag am éigin. Caitear a thuiscint nach bhfuil ann anseo ach an chéad dréacht agus táthar ag súil go gceartófaí aon bhotún am éigin sa todhchaí.

Seo faclair bhon Ghaeilge gu Gáidhlig airson na litreach “O” a-mháin (mu 1000 teirm). Gus am bi am faclair deiseil, nochdaidh mòran mhearachdan san sgríobhainn ach tha e math gu leòr. ‘Is iad na leanas na puingeas as cudromaiche ri chumail nad inntinn nuair a bhios tu a’ cleachdadh am faclair.

1) Chaidh co-dhùnadh díreach aon teirm Gháidhlig a chur ris gach teirm an àite mòran dhiubh gus ùine a shàbhaladh. Tha naisg a’ dhol leis a’ chuid as motha de na teirmean Gháidhlig a tha naisgte le Faclair.com (Faodar na h-inntrigidhean a dhéanamh nas leatha nuair a bhios tu a’ deasachadh am faclair san fharsaingeachd)

2) Tha iomadh briathrachas ri lorg nach eil glè chudthromach ach b’ fhiach e ma tha teirm Gháidhlig ann a fhreagrais ris an fhear Ghaeilge, gun fhios nach biodh. Cuideachd, le “CTRL+F” faodaidh tu teirmean a lorg.

3) Tha clonadh ann cuideachd airson na briathran Gàidhlig a chaidh a thaghadh. Chaidh oidhirp a dhèanamh na dreachan a bu choltaiche a chur ri chèile a thaobh litreachaidh. Faodar "X" a chleachdadh nas trice ach tha "Y" nas coltaiche.

4) Tha an sgrìobhainn seo còrr air 40 duilleag a dh' fhaid, mar sin fuirich gus an luchdaich thu sìos an rud gu lèir

5) Tha briathran ann an Gaeilge nach eil Gàidhlig sam bith ga bruidhinn an-dràsta.

6) Chan eil an dreach cho cunbhalach 's a bu chòir a bhith agus tha teirmean ann a dh' fheumas mìneachadh nas fharsainge ach a thèid dèiligeadh riutha aig àm air choreigin. Feumar a thuigsinn nach e seo ach a' chiad dreachd agus thathas an dòchas gun tèid mearachdan sam bith a cheartachadh uair air choreigin san àm ri teachd.

1.0)ó,	(ainf.)	= air a chleachdadh ann ainmean
2.0)		= 1)chuas boir. gin. -uaise, iol. -an
3.0) réamh.7c6. (for.: uaim, uait, uaidh f., uaithi b., uainn, uaibh, uathu)		= bho roi. (bhon; bhuan, bhuan, bhuaith, bhuaipe, bhuainn, bhuaibh, bhuaipa)
4.0)	(~ thuaidh)	= gu tuath
5.0)		= a, f. gair.
1.1)ob, b.a.7n. (c. ~tha)		= ob gn. ag. -adh...+
1.2)		= fàillich gn. ag. -leachadh...+
2.0)	(~ ~!)	= na dèan!

oba = HOB

obach, a1 = 3,4)obach bua., -aiche

obaigh = OB1

obainn, b. (g.u. ~e, i. ~í) = oidhirp obann

obainne = TOBAINNE

*obair, b. (g.u. oibre, i. oibreacha) = *obair boir. gin. obrach, iol. obraichean

óbair = DÓBAIR

obann = TOBANN

obann(t)acht, b., obanntas, f. = TOBAINNE

ob(h)ó = ABHÓ

oblagáid = OIBLEAGÁID

1.o) Oblátach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = neach cràbhach nach eil fo naomhachadh na h-eaglaise
2.o) (a1) = crúinn ach nas flat (geomatraidh)

oblóir, ~eacht = ABHLÓIR, -EACHT

óbó, f. (g.u. ~, i. ~nna) = òbo fir. iol. -than...+2

óbóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = chuicheadair òbo

obrádlann, b. (g.u. -ainne, i. ~a, g.i. ~) = seòmar obrach-lannsa

obráid, b. (g.u. ~e, i. ~í) = 2) obrachadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean...+ (obair-lannsa)

obráidí, f. (g.u. ~, i. -dithe) = 2) obraiche fir. iol. -an...+ (obair-lannsa)

obrón, f. (g.u. 7 i. -óin, g.i. ~) = aonad de ghineachan naisgte

obsaidian, f. (g.u. 7 i. -ain, g.i. ~) = oibsidian fir. gin. -iain, iol. -aichean

obthach, a1 = OBACH...+

***ócáid**, b. (g.u. ~e, i. ~í) = 1) òcaid /boir. gin. -e, iol. -ean...+

1) ócáideach, a1 = corra bua. neo-ath

2) = amail bua. coi. -e...+.

ócáideachas, f. (g.u. -ais) = creideamh gu bheil eadar-ghabhail Dhé a' tachairt

ócáidí, f. (g.u. ~, i. -dithe) = neach a tha a' buntainn ri ÓCAIDEACHAS

ócáidigh, b.a. (a.b. -iú f., g.u. -ithe) = 1) cleachd gn. ag. -adh...+

ócáidíoch, a. (g.f. ~, g.b. 7 comp. -íche, i. ~a) = a' buntainn ri ÓCAIDEACHAS

ócáipe, f. (g.u. ~, i. -pí) = sioraf-coille fir. gin. -aif-choille, iol. -an-coille

ocaistéir, ~eacht = OCASTÓIR, -EACHT

ócam(as), f. (g.u. -aim) = **calcas** fir. gin. -ais...+

ócar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = **òcair** boir. gin. òcrach...+

ocaróir = OCRÓIR

ocastóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = **neach-malairt** fir. iol. luchd-malairt...+

ocastóireacht, b. (g.u. ~a) = **taglainneachadh** fir. gin. -aidh...+

och, int. 7 s. = **och** fir. iol. -an...+

óch, int. = **och!**, clsg...+

och(bh)adh, f. (g.u. -aidh) = 2) **ochanaich** boir. gin. -e...+.

ochair = EOCHAIR₂

***och(l)án, f.** (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = 1,2) **acain** boir. gin. -e, iol. -ean...+

ochlánach, a1 = 1) **osnachail** bua., -e...+.

ochó = AGÓ

1) **ochón, int. 7 s.** = **ochóin** clsg. neo-ath...+
2) = 2) **gal** fir. gin. gail...+.

ochras = FOCHRAS

1.0) **ochslaíoch, f.** (g.u. 7 i. -ígh, g.i. ~) = **ablatach** fir. gin. 7 iol. -aich...+
2.0) a. (g.f. ~, g.b. -íche, i. ~a) = **ablatach** bua. coi. -aiche...+

1.0) **ocht, s. uimh. 7 a.** = **ochd** fir. iol. -an
2.0) = UCHT

ócht, b. (g.u. ~a) = **òigheachd** boir. neo-ath...+2

ochtábhó, f. (g.u. ~) = **leabhar ochd-dhuilleagach**

1.1) **ochtach, b.** (g.u. -aí, i. ~a, g.i. ~) = **craobh-ghiuthais** boir. gin. craoibhe-giuthais, iol. -an-giuthais...+2

1.2) = gad-droma fir. gin. gaid-dhroma, iol. -an-droma...++
2.0) f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = ochdach fir. gin. 7 iol. -aich...+2

ochtagán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = ochd-shliosach fir. gin. 7 iol. -aich...++

ochtagánach, a1 = ochd-shliosach bua. coi. -aiche...+1

ochtaíbh, b. (g.u. ~e, i. ~í) = 2) ochdad fir. gin. -aid, iol. -an...+ (eaglaiseil/fiosaigs)

ochtaihéadrán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = ochd-shliosnach fir. gin. 7 iol. -aich

ochtaihéidreach, a1 = a' buntainn ri ochd-shliosnach

ochtamhán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = ochdamh de chearcall...+

ochtán, f. (g.u. -áin) = ogtan fir. gin. -ain, iol. -aichean

ochtapas, f. (g.u. 7 i. -ais, g.i. ~) = ochd-chasach fir. gin. 7 iol. -aich...+

***ochtar**, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = ochdar fir. gin. -air, iol. -an

ochtchodach, a1 = 2) ochd-fillte bua. neo-ath.

ochthillte, a3 = OCHTCHODACH...+

ochtghach = OCHTACH₁

ochtmhadh, m 7 a1 = OCHTÚ

ocht(ó/mhogha), nuf. s. 7 a. = 1) ochdad fir. gin. -aid, iol. -an...+1

ochtódú, f. (g.u. ~, i. -duithe) 7 a3 = ochdadamh àir. neo-ath...+1

ochtréad, f. (g.u. 7 i. -éid, g.i. ~) = buidheann de dh'ochdar ceòladairean ...+

ochtrúnach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = bha aon sinn-seanair/sinn-seanmhair dubh aca

ochtsiollach, a1 = ochd-shiolach bua. coi. -aiche...+1

ochtú, f. (g.u. ~, i. -tuithe) 7 a3 = ochdamh (8^{mh}) àir.;; ochdamh bua., ;; ochdamh fir. gin. -aimh, iol. -an

oclúid, b. (g.u. ~e) = 2) bacadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean...+ ;; 2) doilleireachadh fir. gin. -aidh...+

oclúidigh, b.a. (a.b. -iú m, g.u. -ithe) = 1) **bac** gn. ag. -adh...+ ; 2) **doilleirich** gn. ag. -reachadh...+

1.o)ocrach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = **acrach** fir. gin. 7 iol. -aich...+1
2.o) (a1) = **ocrach** bua. coi. -aiche...+

1)ocra(ch/s)án, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = 1.o)OCRACH...+
2) = **spìocaire** fir. iol. -ean...+

ócraigh, b.a. (a.b. -rú f, g.u. -ithe) = **dath le dearg-chriadh**

***ocras**, f. (g.u. -ais) = **ocras** fir. gin. -ais...+

ocrasach = OCRACH

ocrastúil, a2 = 2.o)OCRACH

ocróir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = 1) **solaraiche** fir. iol. -an

ocsahaemaglóibin, b. (g.u. ~e) = **pròtain 'nad fhuil aig a bheil ogsaidean**

ocsaicéitilín, b. (g.u. ~e) = **stuth a th'ann an toirds-shéididh**

ocsaicéitiléineach, a1 = **a' buntainn ri OCSAICÉITILÉIN**

ocsaíd, b. (g.u. ~e, i. ~í) = **ogsaid** boir. gin. -e, iol. -ean

ocsaídeoir, f. (g.u. -ora, i. ~í) = **ogsaidiche** fir. iol. -an

ocsaídigh, b.a. = **ogsaidich** gn. ag. -deachadh

ocsaigéad, f. (g.u. 7 i. -éid, g.i. ~) = **searbhag aig a bheil ogsaidean**

ocsaigin, b. (g.u. ~e) = **ogsaidean** fir. gin. -ein...+2

ocsaigineach, a1 = **a' buntainn ri ogsaidean**

ocsaiginigh, b.a. = **cuir ogsaidean ann an**

ocsaihidrigin, b. (g.u. ~e) = **stuth a th'ann an 1) séidean**

ocsaíodáis, b. (g.u. ~e, i. ~í) = **seòrsa beirmeir**

ocsalach, a1 = seòrsa searbhaidhe a th'ann an stuth-gealachaidh

ocsamórón, f. (g.u. 7 i. -óin, g.i. ~) = seòrsa contrarrachd

ocsantach, a1 = a' buntainn ri searbhag do stamaige

ocsapat, f. (g.u. 7 i. -ait, g.i. ~) = cùl a' chinn...+

ocsapatach, a1 = a' buntainn ri cùl a' chinn

ocsatóicín, b. (g.u. ~e) = seòrsa brodaige

ocsaton, f. (g.u. 7 i. -oin, g.i. ~) = facal aig a bheil cudrom air a' dhara lide

ocsatonach, a1 = a' buntainn ri OCSATON

1.o)ód = (~)...+ = bho do

2.o) = 2.o)ÚD

odaiméadar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = meidheadair-astair fir. iol. -ean-astair

1.o)odhar, b. (g.u. uidhre) = bó odhar

2.o) a1 (i. odhra) = odhar, bua., -air 7 uidhre...+...+

***odhraigh**, b.a.7n. (a.b. -r(ú/adh) f., g.u. -ithe) = dèan odhar

1.o)odhrán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = beathach odhar

2.o) = FEABHRÁN

odhróg, b. (g.u. -óige, i. ~a, g.i. ~) = seòrsa leòmainn

ofráil, b.a. (L. -álann, a.b. ~) = 2)forail gn. ag. -eadh...+

oftailme, b. (g.u. ~) = brachag-shùla boir. gin. -aige-sùla...+

oftailmeolaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = sùil-lighiche fir. iol. -an

oftailmeolaíocht, b. (g.u. ~a) = eòlas sùil-lighiche

oftalmach, a1 = galar-shùileach bua. coi. -liche...++

oftalmascóp, f. (g.u. 7 i. -óip, g.i. ~) = inneal airson na sùla

1.1) óg, f. (g.u. óig, i. ~a, g.i. ~) = neach òg
1.2) (~a) = **2) àl fìr. gin. 7 iol. àil...+**
***2.0)** (a1) = òg bua. coi. òige...+

ogach = UGACH

oga(iséa/sae)d = OIGISÉAD

***ógánach**, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = **1) òganach fìr. gin. 7 iol. -aich...+**

ógánta, ~cht = ÓIGEANTA, -CHT

ógántas, f. = ÓIGEANTACHT

ogas = FOGAS

ogastún, f. (g.u. 7 i. -úin, g.i. ~) = **1) sùlaire fìr. iol. -ean...+**

ògbha(i)dh, b. (g.u. ~e) = ògradh fìr. gin. -aidh...+1

ògbhean, b. (g.u. 7 i. ógmhná, g.i. -bhan) = **1) òg-bhean boir. gin. mnà, iol. mnathan, gin. iol. ban...+**

ógchiontóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = ciontach òg (lagh-eòlas)

ògfhear, f. (g.u. 7 i. -fhir, g.i. ~) = òigear fìr. gin. -eir, iol. -an...+

òg-ghluaiseacht, b. (g.u. ~a, i. ~aí) = **2) gluasad òige** (poileataigs)

ogh = UBH

1.0) ógh, b. (g.u. óighe, i. ~a, g.i. ~) = ogh boir., -a...+
***2.0)** ~(dha) (a1/a3) = òigheil bua. coi. -e...+

ògh(dh)acht = ÓCHT

1) ogham, f. (g.u. -aim) = ogham fìr. gin. -aim
2) (d'aon ~aim) = a dh'aon obair...++

oghmóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = neach am bi ri ogham

oghmóireacht, b. (g.u. ~a) = sgrìobhadh ann an ogham

óghréir, b. (g.u. ~e) = ùmhlachd iomlain

***ógl(ach/ách/aoch)**, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = *òglach fir., -aich

***óglachas**, f. (g.u. -ais) = *òglachas fir. gin. -ais, iol. -an

ogmartha, a3 = 1) ladarna bua. neo-ath...++

ógmhar, a1 = ÓIGEANTA

ógra(idh), f./b. (g.u. ~) = ÓGBHAIDH...+

óguachtar, f. (g.u. -air) = 2) ùr-bhàrr fir. gin. -bharra, iol. -bharran

oibeartha = c. ath. de OIBRIGH

óibhéal = ÁIBHÉIL

óibhéal(d)a, a3 1 = UAIFÉALTA 2 = ÁIBHÉALACH

oibiacht, b. (g.u. ~a, i. ~aí) = oibseact fir. gin. -eict, iol. -an...+ (feallsanachd)

oibiachtúil, a2 = obsaigeach bua. coi. -giche...+ (feallsanachd)

oibiachtúlacht, b. (g.u. ~a) = oibseigeachd boir. neo-ath. (feallsanachd)

oibil, b. (g.u. ~e, i. ~í) = 6) crois boir., -e, -ean

oibilisc, b. (g.u. ~e, i. ~í) = tursa Éiphiteach...+1

oibir = OIBRIGH

1) **oibleagáid**, b. (g.u. ~e, i. ~í) = comain boir. gin. -e, iol. -ean...++

2) (~ a dhéanamh do dhuine) = neach a 2) gharadh

1) **oibleagáideach**, a1 = comaineach bua. coi. -niche...++

2) = 2) garach bua. coi. -aiche...++

oibleagáideacht, b. (g.u. ~a) = coingheallachd boir., n.-ath...+1

oibreachas, f. (g.u. -ais) = 2) gnothaichean a tha a' buntainn ri saothair

oibreadh, f. = a.b. ath. de OIBRIGH

oibreán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = seòrsa ceimige

oibreoir, f. (g.u. -ora, i. ~i) = 2) oibriche fìr. iol. -an...+

oibrí, f. (g.u. ~, i. -rithe) = 1) oibriche fìr. iol. -an...++

***oibrigh**, b.a.7n. = oibrich gn. ag. -reachadh...+

oibríoch, a. (g.f. ~, g.b. -íche, i. ~a) = 1) oibreachail bua., -e...+1

oibríocht, b. (g.u. ~a, i. ~aí) = 2) obrachadh fìr. gin. -aidh, iol. -aidhean...+ (armailteach / matamataig)

oibríse, b. (g.u. ~) = seòrsa lusa sìor-uaine

***óiche**, b. (g.u. ~, i. ~anta) = oidhche boir. iol. -annan...+

óiche-iamh, f. (g.u. -aimh) = nuair am bi lus a' dùnadh nam fùr-bhileagan aige as t-oidhche

óichí, a3 = oidhcheach bua. coi. -chiche

óid, b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = ealaidh boir. gin. -e, iol. -ean...+

oide, f. (g.u. ~, i. -dí) = oide fìr. iol. -an...+ ;; (~ baistí) = 2) oide-baistidh, fìr...+

oideach(túil), a1/a2 = OIDEASACH

oideachas, f. (g.u. -ais) = 1) oilean fìr. gin. -ein, iol. -an...+

oideachasóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = neach a tha cleachdte air dhiofar dòighean airson oilein

oideachasúil, a2 = 1) foghlamach bua. coi. -aiche

oideacht, b. = OIDEAS 1

oideam, f. (g.u. 7 i. -dim, g.i. ~) = focla, fìr.

oideamail = OIDIMIL

1) **oideas**, f. (g.u. 7 i. -dis, g.i. ~) = **oideas** fir. gin. -eis...+
2A) = **òrdugh-cungaidh** fir. gin. -uigh-chungaidh, iol. -uighean-chungaidhean...+
B) = **reasabaidh** boir. iol. -ean...+1

oideasach, a1 = **ionnsachail** bua. coi. -e...+1

oideoir, f. (g.u. -ora, i. ~i) = **teagaisgear** fir. gin. -eir, iol. -an

oideolaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = **oide-eòlaiche** fir. iol. -an

oideolaíoch, a. (g.f. ~, g.b. 7 comp. -íche, i. ~a) = **oide-eòlach** bua. coi. -aiche

oideolaíocht, b. (g.u. ~a) = **oide-eòlas** fir. gin. -ais...+2

óidh, óidh = **UÍDH**

oidhche = **OÍCHE**

1) **oidh(e/a/idh)**, b./f. (g.u. ~(dha), i. ~a(nn/dh)a) = 1) **casgairt** boir. gin. -e...+ ; ; **ro-bhàs** fir. gin. -bhàs, iol. -an
2) = **traidseadaidh** boir. iol. -ean...+2 ; ; **sgèul traidseach**
3) = **dàn traidseach**
4) = 1) **droch-dhiol** fir., -a...+
5A) (is maith an ~ air é) = **is math an airidh e**
B) = **rud airidh**

oidhiúil, a2 = **traidsigeach** bua. coi. -giche ; ; **dosgainneach** bua., -niche...+

oidhre, f. (g.u. ~, i. -rí) = **oighre** fir. iol. -achan

1) **oidhr(ea/ío)cht**, b. (g.u. ~a, i. ~aí) = **oighreachd** boir. iol. -an...+.+.+.+
2) = **dileab** boir. gin. -leib, iol. -leibean...+

oidhreachtán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = **rud oighreachail**

oidhreachtúil, a2 = **oighreachail** bua. coi. -e...+.+

oidhreachtúlacht, b. (g.u. ~a) = 2) **dùthchas** fir. gin. -ais, iol. -an...+ (**bith-eòlas**)

oidhrigh, b.a. (a.b. -iú f., g.u. -ithe) = (~ ar) = **tiomain** gn. ag. -nadh...+

oidiam, f. (g.u. ~) = **spòr fungail**...+

oidim(i/ea)l, b. (g.u. ~e) = **droch-chor** fir. gin. 7 iol. -choir

oidiúil, a2 = coltach ri teagaisgear

1.0) oifidiach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = nathair boir. gin. -thrach, iol. -thraichean...+
2.0) (a1) = a' buntainn ri nathraichean

***oifig**, b. (g.u. ~e, i. ~í) = oifig boir. gin. -e, iol. -ean...+

***oifigeach**, f. (g.u. 7 i. -gigh, g.i. ~) = oifigear fir. gin. -eir, iol. -an...+

oifigeacht, b. (g.u. ~a) = 3) dreuchd boir. iol. -an...+

oifiginiúil, a2 = air a chleachdadh ann an léigh

oifigiúil, a2 = oifigeil bua. coi. -eile...+

oifigiúlachas, f. (g.u. -ais) = nuair a tha thu beò-ghlacte le riaghailtean

oifit, b. (g.u. ~e, i. ~í) = seòrsa cloiche

oige = UIGE

***óige(acht)**, b. (g.u. ~) = òige boir. neo-ath...+

óigeanta, a3 = ògail bua. coi. -e...++

óigeantacht, b. (g.u. ~a) = 1) òganachd boir. neo-ath...+

óigh, b. = ÓGH1

oighe, b./f. (g.u. ~, i. ~anna) = (~ chuimilte) = eighe boir. iol. -achan...+

óighe, b., ~acht = ÓCHT

oigheann, f. (g.u. 7 i. -ghinn, g.i. ~) = òmhainn boir. gin. -e, iol. -ean

oigheannghloine, b. (g.u. ~) = gloine òmhainne

1.0) oighear, f. (g.u. -ghir) = eighre boir. neo-ath...+
2.1) = craiceann a tha goirt aig an fhuachd ...+
2.2) = frionas fir. gin. -ais, iol. -an...+
3.0) = OIGHE

oighearaois, b. (g.u. ~e) = linn-eighe fir. iol. -tean-eighe...+

oighearbhacainn, b. (g.u. ~e, i. ~í) = 7) bacadh eighre

oighearchaidhp, b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = ceap-deighe fir. gin. cip-dheighe, iol. -an-deighe

oighearchoscairt, b. (g.u. -artha) = nuair am bi eighre air a briseadh ann an abhainn

oigheardheascadh, f. (g.u. -aidh, i. -cthaí) = moirèan fir. gin. -èin, iol. -aichean...+1

oigheardhruidte, a3 = tha eighre mun cuairt

oighearéadan, f. (g.u. 7 i. -ain, g.i. ~) = aodann eighre

oigheareas, f. (g.u. ~a, i. ~anna) = eas reòite

oigheareolaíocht, b. (g.u. ~a) = eòlas eighre

oighearloinnir, b. (g.u. -nnreach) = coltas soilleir air a' speur air sgàth eighre

oighearmhá, b. (g.u. ~, i. ~nna) = raon-deighe fir. gin. raoin-dheighe, iol. raointean-deighe

oighearmhuileann, f. (g.u. -linn, i. -lte) = sloc dìreach ann an eigh-shruth

oighearphlanda, f. (g.u. ~, i. ~í) = figis a' chip

oighear-rinc, b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = rionc-eighre fir. iol. -an-eighre...+2

oighearshlaod, f. (g.u. ~a, i. ~anna) = leac-eighe fir. gin. lic-eighe, iol. -an-eighe

oighearshoc, f. (g.u. 7 i. -oic, g.i. ~) = eighre a tha reòite air a' chladach

oighearshruth, f. (g.u. ~a, i. ~anna) = eigh-shruth fir. gin. -a, iol. -an...+

1.o) oigheartha, a3 = cràidhte, bua...+2

2.o) ~(cht) = ÍORTHA(CTH)

oighearumar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = seòrsa mór-ghile am bi ann air sgàth eighre

oighneán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = òmhainn bheag

oighre, f. = OIGHEAR₁

1.0) oighreach, f. (g.u. -righ) = **craiceann a tha goirt aig an fhuachd...+**
2.0) (a1) = **eigh-shruthach** bua. coi. -aiche...+2

oighreata, a3 = **eighreach** bua. coi. -riche...++

oighreatacht, b. (g.u. ~a) = **fuachd reòta**

oighreog, b., ~ach, b. = OIGHEAR₁

oighrigh, b.a.7n. = **eighich** gn. ag. -gheachadh...+..+

oighriúil, a2 = OIGHREATA

oighriúlacht = OIGHREATACHT

óigíneach, a1, óigínteacht = ÓIGEANTA, -CHT

oigiséad, f. (g.u. 7 i. -éid, g.i. ~) = **1) togsaid** boir. gin. -e, iol. -ean...+

***1.0) oil**, b. (g.u. ~e) = ***oil** boir., -e, -ea

***2.0) b.a. (a.b. ~iúint)** = **1) oileanaich** gn. ag. -nachadh...+

3.0) = AIL

4.0) = OIR

1) óil, b. (g.u. 7 i. ~e) = (~, oíl) = **1) gruidh** boir. gin. -e, iol. -ean...+

2) = AOILE

oilbheart, f. (g.u. -bhirt, i. ~a, g.i. ~) = **1) droch-bheart** boir. gin. -bheairte, iol. -bheairtean...+

***oilbhéas**, f. (g.u. 7 i. ~a, g.i. ~) = **1) aimsgitheachd** boir., n.-ath...+

***oilbhéasach**, a1 = **3) aimplisgeach** bua. coi. -giche...+

***1) oilbhéim**, b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = **2) tàmailt** boir. gin. -e, iol. -ean...+.

2) = **sgannal** fir. gin. -ail, iol. -an...+.

oilbhéimeach, a1 = **1) tàmailteach** bua., -eiche...+ ; **sgannalach** bua. ag. -aiche...+.

oilce, b. = OLCAS

oilceacht, b., oilceas = OLCAS

oilcheas, ~ach = FOLACHAS, -ACH

oile = AILE₁

oíle = ÍLE

oiléach, a. (g.f. ~, g.b. -éiche, i. ~a) = a' buntainn ri ola

***oileán**, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = eilean fir. gin. -ein, iol. -an...+

1.o) oileánach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = eileanach fir. gin. 7 iol. -aich...+1
2.o) (a1) = eileanach bua., -aiche...++

oileánachas, f. (g.u. -ais) = eileanachd boir. neo-ath.

oileán(rach/(t)ra(ch)), f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = innis-mhuir boir. gin. -mhara, iol. -mharannan...+

oilghníomh, f. (g.u. -ímh, i. ~artha) = **2)** mì-ghníomh fir. gin. -a, iol. -an

oilghníomhaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = neach a th'air mì-ghníomh a dhèanamh

oiliandar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = ùr-chraobh uaine

1.o) Oilimpeach, f. (g.u. 7 i. -pigh, g.i. ~) = Oilimpeach fir. gin. 7 iol. -pich
2.o) (a1) = Oilimpeach bua. coi. -piche...+1

Oilimpiad, f. (g.u. 7 i. -aid, g.i. ~) = Oilimpead fir. iol. -an

1) oilithr(each/i), f. (g.u. 7 i. -righ, g.i. ~) = eilthreach fir., -ich...++
2) = falbhanaiche bochd gun dachaigh ;; **1) sìochaire** fir. iol. -an...+1

oilithre(acht), b. (g.u. ~a, i. ~aí) = **2)** eilthreachd boir. iol. -an...+

***1.o) oiliúnach**, a1 = **2,1)** oileanach bua., -aiche...+
2.o) = OIRIÚNACH

1) oiliúnoir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = **1)** altradh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean...+
2) = trèanar fir. iol. -an...++

oille, b. (g.u. ~) = **1)** mórachd boir. iol. -an...++

oilteacht, b. (g.u. ~a) = 1) **ealantachd** boir. neo-ath...+.+.+.+

1) **oilteanas**, f. (g.u. -ais) = 1) **modhalachd** boir. neo-ath...+.+.+
2) = OILTEACHT

oiltiúil, a2 = **brù-lhontach** bua., -aiche...+.+

oiltiúlacht, b. (g.u. ~a) = **nuair a tha rud brù-lhontach**

óinchiste, f. (g.u. ~, i. -tí) = **maoin a th'aig gnothach gus rudan beaga a cheannach**

***oineach**, f. (g.u. -nigh) = ***oineach** fir. gin. 7 iol. -nich

oinisc, b. (g.u. ~e) = **oinisg** boir. gin. -e, iol. -ean

1) **óinmhid**, b. (g.u. ~e, i. ~í) = **buban** fir. gin. 7 iol. -ain...+.+
2) = **baotharan** fir. gin. 7 iol. -ain...+.+

óinmhid(each/iúil), a1/a2 = 1) **baoth** bua. coi. baoithe...+.+

óinmhideacht, b. (g.u. ~a) = **baothanachd** boir., n.-ath...+.+

oinniún, f. (g.u. 7 i. -úin, g.i. ~) = **oinnean** fir. gin. -ein, iol. -an...+

óinseach, b. (g.u. -sí, i. ~a, g.i. ~) = 1) **òinseach** boir., -ich, -ichean...+ ;; 1) ÓINMHID...+

óins(ín/eacháin/eog/ichín), b. (g.u. ~, i. ~í) = **caileag bhaoth** ;; **buban beag**

óinsiúil, a2 = ÓINMHID(EACH...+)

óins(iúla/ea/ínea/íoch), b. (g.u. ~a) = ÓINMHIDEACHT...+

ointeolaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = **neacha tha a' buntainn ri OINTEOLAÍOCHT**

ointeolaíoch, a. (g.f. ~, g.b. -íche, i. ~a) = **a' buntainn ri OINTEOLAÍOCHT**

ointeolaíochas, f. (g.u. -ais) = **modh feallsanachail a tha a' buntainn ri OINTEOLAÍOCHT**

ointeolaíocht, b. (g.u. ~a) = **teòirig mu dheidhinn beò-bhith**

oipineon, f. (g.u. 7 i. -oin, g.i. ~) = 1) **barail** boir. gin. -e, iol. -ean...+

oipinne, b. = OBAINN

1) oir, b.n. (a.b. ~iúint) = **2) freagair** gn. ag. -t...+...+

2) (~eann sé dom labhairt leat) = **bu mhath leam bruidhinn riut**

óir, có. = **oir** nsg...+

oirbhe = AIRBHE

oirbhearnach, a1 = **tha beàrn aig** ;; **lùghdaichte** bua. neo-ath...+.

oirbhearnadh, f. (g.u. -aidh) = **nuair a tha beàrn an aig** ;; **beagachadh** fir., -aidh...+.

1) oirbheart, f. (g.u. -bhirt, i. ~a, g.i. ~) = **1) cleachdadh** fir. gin. -aidh, iol. -aidhean...+...+.

2) = **plana** fir. iol. -ichean...+...+.

3) = **1) gnìomh** fir. gin. -a, iol. -an...+.

4) = **1) goil** boir. gin. -e...+.

5) = **3) inbhe** boir. iol. -an...+.

1) oirbheartach, a1 = **tréitheach** bua. coi. -thiche...+...+ ;; **sgileil** bua. coi. -e...+.

2) = **cròdha** bua. coi. cròidhe...+.

3) = **inbheach** bua. coi. -bhiche...+ ;; **a' buntain ri inbhidheachd**

oirbheartaíocht, b. (g.u. ~a) = **2) innleachdan**, boir...+

oirbheartas, f. (g.u. -ais) = **1) goil** boir. gin. -e...+ ;; **1) smachd** fir. iol. -an...+...+.

oirbhire(acht), b. (g.u. ~) = **3,4) talach** fir. gin. 7 iol. -aich...+...+ ;; **2) mallachd** boir. iol. -an...+.

oirbhireach, a1 = **1) ailiseach** bua. coi. -siche...+ ;; **a' buntain ri mallachd**

oircéal, f. (g.u. 7 i. -éil, g.i. ~) = **2) pleadhag** boir. gin. -aige, iol. -an...+ (**einnsean. mheac.**)

1) oircheas, a1 = (is ~) = **1) iomchaidh** bua. coi. -e...+...+.

2) (tá sé in aghaidh ~chis) = **tha e ceàrr** ;; **tha e neo-chubhaidh**

oircheasach, a1 = **1) OIRCHEAS**

oircheasacht, b. (g.u. ~a) = **iomchaidheachd** boir. neo-ath...+.

1) oirchill, b. (g.u. ~e) = **1) deisealachadh** fir. gin. -aidh, iol. -aidhean...+.

2) = **2) deisealachadh** fir. gin. -aidh, iol. -aidhean...+...+ ;; **1) fiughair** boir. iol. -ean...+.

3) = 2) **feall-fhalach** fir. gin. 7 iol. -aich...+
4) = **cealg** boir. gin. ceilge...++

oirchilleach, a1 = (~ ar) = 2,3) **deiseil** bua. coi. -e...++ ; ; **ro-ghlacte** bua. neo-ath.

oirchise, b., ~acht1 = OIRCHEASACHT

1) **oirchiseacht**, b. (g.u. ~a) = **truas** fir. gin. -uais...++
2) = 1) **cùram** fir. gin. -aim, iol. -an...++ ; ; **cuideachas** fir. gin. -ais...++
3) = 1) **déirc** boir. gin. -e, iol. -ean...++

oirdéal, f. (g.u. 7 i. -éil, g.i. ~) = **gàbhail** boir. iol. -ean...+1

oirdeanáire, f. (g.u. ~, i. -rí) = **easbaig** fir. gin. -e, iol. -ean...+

oirdh(ea/i)rc = OIRIRC

oirdhearcach, **oirdhearcas** = OIRIRCEACH, OIRIRCEAS

oirdheisceart, f. (g.u. -cirt) = **ear-dheas** boir. neo-ath.

oirdhris = FEIRDHRIS

oirdleachadh, **oirdligh** = OIRNEACHADH, OIRNIGH2

oirdneach, 1) = OIRNEACH1 ; ; 2) ~dn(each/í), a1/a3 = OIRNÍ

oirdneachadh = a.b. ath. de 2.o)OIRNIGH

oir(d)neadh, f. = a.b. ath. de 1.o)OIRNIIGH

oirdnigh = OIRNIGH

oireachas, f. (g.u. -ais) = 2) **prìomhachas** fir. gin. -ais, iol. -an...++ ; ; 1) **inbhe** boir. iol. -an...+

***oireacht**, f. (g.u. ~a, i. ~aí) = *2) **tional** fir. gin. -ail, iol. -an...+

***oireachtas**, f. (g.u. 7 i. -ais, g.i. ~) = ***oireachdas** fir. gin. -ais, iol. -an

***oiread**, s. (g.u. ~) = ***oiread** fir. gin. -eid, iol. -an

oireaghdha = AIREAGHDHA

óiréal, f. (g.u. 7 i. -éil, g.i. ~) = **seòrsa eòin**

oireamh = AIREAMH

1) oirear, f. (g.u. 7 i. oìrir, g.i. ~) = **costa fir. iol. -chan...+**
2) = **6) oir boir. gin. -e, iol. -ean...+.**

oirearc = OIRIRC

1.0) oireas, f. (g.u. -r(is/easa)) = **reacord tachartasan...+** ;; **1) eachdraidh boir. gin. -e, iol. -ean...+**
2.0) = **2.0) OIRIS**

oirfide, f. (g.u. ~) = **ceòl fir. gin. ciùil...+** ;; **dibhearsan fir. gin. -ain...+**

1.0) oirfideach, f. (g.u. 7 i. -digh, g.i. ~) = **ceòladair fir. iol. -ean...+.** ;; **dibhearsanaiche fir. iol. -an...+.**
2.0) (a1) = **ceòlach bua. coi. -aiche...+.** ;; **1) dibhearsaineach bua. coi. -aiche...+**

óiriad, b. (g.u. -aide, i. ~a, g.i. ~) = **seòrsa nimfich**

oirial, f. (g.u. 7 i. -ail, g.i. ~) = **seòrsa (àite airson) uinneige**

oiri(chill/lle), ~chilleach = OIRCHILL, -EACH

Oir-Indiach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) 7 a = **(neach a tha) a' buntainn ris an àrainn Imseanach ann an Àisia Bheag**

Oirion, f. (g.u. ~) = **An Sealgair Mór gin. an t-Sealgair Mhóir...+**

oirirc, a1 = **1) òirdheirc bua. coi. -e...+.**

oirirceach, f. (g.u. 7 i. -rcigh, g.i. ~) = **2) àrd, fir., gin. àird, iol. àird 7 -a(ibh)...+**

oirirce(as), f./b. (g.u. -cis) = **3) òirdheirceas fir., -eis...+.**

oirircigh, b.a. (a.b. -iú f., g.u. -ithe) = **1) cuir an àirde...+** ;; **cliùthaich gn. ag. -thachadh...+.**

1.0) oiris, b. (g.u. ~e) = **seòrsa seileastair**
2.0) = **coinneamh boir. gin. -eimh, iol. -an...+.**
3.0) b.n. (a.b. ~eamh) = **3,2,4) fuirich gn. ag. fuireach...+.**

oiriseach, f. (g.u. 7 i. -sigh, g.i. ~) = **cuidhniche fir., m -an...+.**

*oiriúnach, a1 = 1) freagarrach bua. coi. -aiche...+

1) oiriúna(ió)cht, b. (g.u. ~a) = 5) freagarrachd boir., n.-ath...+.

2) = cumhaichean iomchaidh ;; goireas fir. gin. -eis, iol. -an...+.

oiriúnaigh, b.a. = freagarraich gn. ag. -rrachadh...+.

oiriúnaitheach, a1 = 2) co-fhreagrach bua. coi. -aiche

1) oiriúntas, f. (g.u. -ais) = OIRIÚNACHT

2) = 2,3) còrdadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean...+.

oirleach = EIRLEACH

oirmhídh, b. (g.u. -dne) = 5,1,2) urrám fir. gin. -aim, iol. -an...+.

1.0) oirmhinneach, f. (g.u. 7 i. -nnigh, g.i. ~) = urrámach (An t-Urr.) fir. gin. 7 iol. -aich

2.0) (~mhi(d/n)neach) (a1) = 3) urrámach bua. coi. -aiche...+

1.0) oirneach, f. (g.u. -nigh) = 2) spruilleachd boir. neo-ath...+.

2.0) = OIRNÍ

oirneadh, m = a.b. ath. de OIRNIGH

oirnéal, b.a. = 1) sgeadaich gn. ag. -dachadh...+

oirnéalaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = sgeadaiche fir. iol. -an...+1

oirnéis, 1 = AIRNÉIS 2 = UIRLIS

1) oirní, a3 = 2) òrdaichte bua. neo-ath. ;; air a chur ann an oifis...+

2) = 3) comharraichte bua. neo-ath...+.

3) = 1) sgíobalta bua. neo-ath...+.

1.1) oirnigh, b.a. = 2) òrdaich gn. ag. -dachadh...+

1.2) = cuir ann an oifis...+

1.3) = cuir an òrdugh...+ ;; 1,2) sgèimhich gn., ag. -mheachadh

2.0) (a.b. -neachadh) = geàrr ann am pìosan ;; 4) pronn gn. ag. -adh...+.

oirnimint, b. (g.u. ~e, i. ~í) = òrnaid boir. gin. -e, iol. -ean...+

oirnis = UIRLIS

oirshiollóg, b. (g.u. -óige, i. ~a, g.i. ~) = siollag a tha 'na thùs-smuain airson siollaige eile

***oirthear**, f. (g.u. -thir) = 1) ear (an ear) boir. neo-ath.

1.o) oirthearach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = Oirthreach fìr. gin. 7 iol. -aich
2.o) (a1) = 1,3) oirthreach bua. coi. -aiche...+

òirthí, b. (g.u. ~) = 4) sghlongaid bho bheathach a tha air dàir

oirthuaisceart, f. (g.u. -cirt) = ear-thuath boir. neo-ath.

óisc = FÓISC

ois(fh)eoil, b. (g.u. -ola) = oisfheoil boir. gin. -fheola...+

1) oisín, f. (g.u. ~, i. ~í) = laogh-féidh fìr. gin. 7 iol. laoigh-fhéidh...+
2) (~ róin) = cuilean-ròin fìr. gin. -ein-ròin, iol. -an-ròin

óisín, f. (g.u. ~, i. ~í) = toll ann am spongaid gus uisge a sgaoileadh (ainmh-eòlas)

oismiam, f. (g.u. ~) = eileamaid cheimigeach mheatailteach

óispidéal = OSPIDÉAL

oisre, f. (g.u. ~, i. -rí) = oisir fìr. iol. -ean...+1

oistéablast, f. (g.u. ~, i. ~aí) = cealla am bi a' cruthachadh cnàmhan

oistéaclast, f. (g.u. ~, i. ~aí) = cealla am bi a' briseadh sìos cnàmhan

oisteachsóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = glacadan airson abhlain coisrigte

oistéapaite, b. (g.u. ~) = leigheas-chnàmh fìr. gin. -ghis-chnàmh

oistéapat, f. (g.u. 7 i. -ait, g.i. ~) = cnàimh-lighiche fìr. iol. -an

oisté-eolaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = eòlaiche cnàimhnich

oisté-eolaíocht, b. (g.u. ~a) = eòlas cnàimhnich

oistiam, f. (g.u. ~, i. ~aí) = fosgladh ann an lag 'nad chorp ;; ÓISÍN

1.o) oistín, f. (g.u. ~, i. ~í) = toll am bi a' sgaoileadh spòran
2.o) (~, ~tre(ach)) = OISRE

oiteolaíocht, b. (g.u. ~a) = eòlas chluaise 7 nan galaran a th'aice

1) oitir, b. (g.u. -treach, i. -treacha) = oitir boir. gin. -e, iol. -ean...+
2) (~ ghainimh) = oitir-ghainmhich boir. gin. -e-gainmhich, iol. -ean-gainmhich...+

oitreach, ~án, ~t = OTRACH₁, -án, -t

oitriúil, a₂ = OTAIR

1) ól, b.a.7n. = òl gn. ag. òl...+
2) = smoc gn. ag. -adh...+

1.o) ola, b. (g.u. ~, i. ~í) = ola boir. iol. -ichean
2.o) = OLÓG

ola-adhainte, a₃ = bidh e a' losdadh ola mar chonnadh

olabhraon, f. (g.u. -oin, i. ~ta) = braon ola

olabhraonach, a₁ = a' buntainn ri braon ola

olach, a₁ = olach bua. coi. -aiche...++

ólach = ÓLTACH

ólachán, f. (g.u. -áin) = (scrios an t-~ é) = do sgrìos an t-òl e

olacheantar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = raon-ola fir. gin. raoin-ola, iol. raointean-ola

olachloch, b. (g.u. -oiche, i. ~a, g.i. ~) = clach airson geurachaidh

olachrann, f. (g.u. 7 i. -ainn, g.i. ~) = crann-ola fir. gin. 7 iol. crainn-ola...++

oladhath, f. (g.u. ~a, i. ~anna) = ola-dhath fir. gin. -a, iol. -an...+1

ola-éadach, f. (g.u. -aigh, i. -aí) = aodach uisge-dhìonach

Olagaicéineach, a₁ = a' buntainn ris an àm o chionn 25 millean bliadhnaichean

1.o) **olagarcach**, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = neach a tha beartach aig ola
2.o) (a1) = a' buntainn ri beairteas ola

olagarchacht, b. (g.u. ~a, i. ~aí) = olagarchachd boir. iol. -an

olagas, f. (g.u. 7 i. -ais, g.i. ~) = 2) deoch-eiridinn boir. gin. dighe-eiridinn, iol. -an-eiridinn...+

olaghráf, f. (g.u. 7 i. -aif, g.i. ~) = 3) clò a tha coltach ri dealbh ola

olagón, f. (g.u. 7 i. -óin, g.i. ~) = gal fir. gin. gail...+.+ ; bròn-cheòl fir. gin. -chiùil...+

olagónach, a1 = caoidheach bua., -eiche...+.+

ólaí, f./b. (g.u. ~, i. -aithe) = boch-thonn fhada

olaiñin, f. (g.u. ~, i. ~í) = ailcin fir. iol. -ichean

ol(aigh/áil), b.a. (a.b. ol(ú/áil) f./b., g.u. -ithe) = olaich gn. ag. oladh...+ ; 2) ung gn. ag. -adh...+

olainn, b. = OLANN

olaiócht, b. (g.u. ~a) = ùillidheachd boir. neo-ath...+

olaitheoir, f. (g.u. -ora, i. ~í) = neach am bi a' cur ola air rud

olanda, a3 = olla bua., n.-ath...+

***olann**, b. (g.u. olla, i. ~a, g.i. ~) = olann boir. gin. -ainn...+

olannacht, b. (g.u. ~a) = nuair a tha rud olla

olanntáirgeach, a1 = bidh e a' solar olainn

olar, f. (g.u. -air) = grìs boir. gin. -e...+.+ ; **OLAÍOCHT**...+

olarianta, i.s. = tracaichean ola (meacanaigeachd)

olartha, a3 = grìseach bua. coi. -siche...+.+ ; **OLACH**...+

olastáisiún, f. (g.u. 7 i. -úin, g.i. ~) = stéisean-cumhachd le taic ola

olatháirgeach, a1 = bidh e a' solar ola

*1.o) **olc**, f. (g.u. 7 i. oilc, g.i. ~) = ***olc** fir. gin. 7 iol. uile
*2.o) a1 (comp. measa) = ***olc** bua. coi. miosa...+

olca, s. = (ar ~ leis) = **gus e a chur tro chéile**

olcach, a1 = **cronail** bua. coi. -e...+.

***olcas**, f. (g.u. -ais) = **olcas** fir. gin. -ais...+

olcheana = ARCHEANA

*1.o) **oll**, a1 = **oll**, bua., -a

*2.o) (réi.) = 1)**oll**- bua. neo-ath.

ollach, a1 = **olach** bua. coi. -aiche...+.

1.o) **ollacht**, b. (g.u. ~a) = OLLANACHT...+

2.o) = 2)**meudachd** boir. iol. -an...+.

ollaigh, b.a. (a.b. ollú f., g.u. -ithe) = 2)**meudaich** gn. ag. -dachadh...+.

Ollainnis, b. (g.u. ~e) = **Duitsis** boir. gin. -e

oll-aireach, a1 = **bith-chùramach** bua., -maiche...+1

***ollamh**, f. (g.u. -aimh, i. ollúna) = ***ollamh** fir., -aimh

ollamhanta = OLLÚNTA

ollamhnacht = OLLÚNACHT

1.1) **Ollannach**, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = **Òlaindeach** fir. gin. 7 iol. -dich...+1

1.2) = **seòrsa aodaich**

2.o) (a1) = **Duitseach** bua. coi. -siche

oll-ardchlár, f. (g.u. 7 i. -áir, g.i. ~) = **àrd-chlár mór-thèiril**

1) **ollás**, f. (g.u. -áis) = 1)**mórchuis** boir. gin. -e...+.

2) = **àrd-aoibhneas** fir. gin. -eis...+.

1) **ollásach**, a1 = 2)**móralach** bua. coi. -aiche...+.

2) = **àrd-aoibhneach** bua. coi. -niche...+ ; ; **bòstail** bua. coi. -e...+.

ollathainn = IOLCHAING

ollathair, f. (g.u. -ar) = an Tì as àirde...+

ollbhaileach = OLL-AIREACH

ollbhaois, b. (g.u. ~e) = amaideachd mhór

ollbhille, f. (g.u. ~, i. -llí) = bìle ann a bheil diofar ceuman (lagh-eòlas)

ollbhladhach, a1 = fo dheagh-chliù...+

ollbhrabús, f. (g.u. -úis) = làan-phrothaid boir. iol. -ean

ollchathair, b. (g.u. -thrach, i. -thracha) = cathair ro-mhór

ollchogadh, f. (g.u. -aidh, i. -aí) = cogadh dearg

ollchruinniú, f. (g.u. 7 i. -ithe) = coinneamh mór

olldealbh, b. (g.u. -eilbhe, i. ~a, g.i. ~) = colosas fìr. gin. -ais, iol. -an

olldord, f. (g.u. 7 i. -oird, g.i. ~) = beus dùbailte

ollfhoirfe, f. (g.u. ~)7 a3 = (ainnear) os-fhoirfe bua. neo-ath.

ollghairdeach, a1 = lùthghaireach bua. coi. -riche...+

ollgha(i)rd(e)as, f. (g.u. -dis) = 1) ùr-ghàirdeachas fìr., -ais...+

ollghiúnach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = aineach fìr. gin. -nich...+

ollghuthach, a1 = àrd-ghuthach bua. coi. -aiche...+

oll-leabhar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = leabhar ann a bheil diofar aistean

oll-long, b. (g.u. -oinge, i. ~a, g.i. ~) = long ro-mhór

ollmhaireacht, b. (g.u. ~a) = 2.o)OLLACHT...+

1) **ollmhaitheas**, f. (g.u. ~a, i. ~aí/~thisí) = seilbheineas fìr. gin. -eis...+.+

2) (~aí/~thisí) = 3) **brìghinn**, boir...+

ollmhar, a1 = **ro-mhór** bua. coi. ro-mhotha...+.+

ollmhargadh, f. (g.u. -aidh, i. -aí) = **oll-mhargadh** fir. gin. -aidh, iol. -aidhean...+2

ollmhéid, b. (g.u. ~e) = **mór-mheud** fir. iol. -an...+.+

ollmhór, a1 = OLLMHAR...+

ollphéist, b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = **nathair-nimhe** boir. gin. -thrach-nimhe, iol. -thraichean-nimhe...+

ollphuball, f. (g.u. 7 i. -aill, g.i. ~) = **pùball** fir. gin. -aill, iol. -an

ollscartaire, f. (g.u. ~, i. -rí) = **dòsair** fir. iol. -ean

ollscoil, b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = **oilthigh** fir. gin. -e, iol. -ean...++

ollscolach, a1 = **oilthigheil** bua., -e...++

ollscolaíocht, b. (g.u. ~a) = **foghlam oilthigheil**

ollsmachtach, a1 = **tur-smachdach** bua. coi. -aiche

ollsmachtachas, f. (g.u. -ais) = **tur-smachdachas** fir. gin. -ais

ollsnáithín, f. (g.u. ~, i. ~í) = **snàithleach ro-mhór**

Olltach = ULTACH

olltáirg, b.a. (c. ~the) = **mór-dhèan** gn. ag. -amh...+1

olltáirgeacht, b. (g.u. ~a) = **mór-thoradh** fir. gin. -aidh, iol. -aidhean...+2

olltáirgeoir, f. (g.u. -ora, i. ~í) = **neach-dèanaimh** **mór-thoraidh**

olltoghchán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = **taghadh coitcheann**...+1

olltoillíocht, b. (g.u. ~a) = **am meud uisge a tha air an cur á àite nuair a tha long anns an uisge**

olltonnáiste, f. (g.u. ~) = **an tunnachas gum b'urrainn do long a ghiùlan**

ollúin, iol. ath. de OLLAMH

ollún, g.i. ath. de OLLAMH

ollúnacht, b. (g.u. ~a, i. ~aí) = ollamhachd boir. iol. -an...+1

ollúnta, a3 = a' buntainn ri ollamhachd

olmóid, b. (g.u. ~e, i. ~í) = 2,1) pasgan fir. gin. -ain, iol. -an...+.

olna, g.u. ath. de OLANN

ológ, b. (g.u. -óige, i. ~a, g.i. ~) = dearc-ola boir. iol. -an-ola

olra, f./b. (g.u. ~) = olaichean, boir.

1) **óltach**, a1 = 2) pòiteach bua. coi. -tiche...+

2) = 1) pòiteach bua. coi. -tiche...+

3) = sùigteach bua. coi. -tiche...++

óltóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = neach-òil fir. iol. luchd-òil...+

olúil, a2 = OLACH...+

1.) **óm**, f. (g.u. 7 i. óim, g.i. ~) = seòrsa aonaid dealain

2.) (~)...+ = bho mo

ómáid, b., ~each = ÓMÓS, -ACH

omar = UMAR

ómar, f. = ÓMRA

ombó = UMBÓ

ombraifil, b. (g.u. ~e, i. ~í) = lus a bheil an t-uisge a' còrdadh ris

ombraifileach, a1 = a' buntainn ri OMBRAIFIL

ómhan = UAMHAN

***omhna**, f. (g.u. ~, i. ~í) = stoc-craoibhe fir. gin. 7 iol. stuic-chraoibhe...+

óm-mhéadar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = meidheadair airson seòrsa aonaid dealain

ómós, f. (g.u. -óis) = odh-mheas, fìr...+.

ómósach, a1 = odh-mheasach bua., -aiche...+.

ómra, f. (g.u. ~) = òmar fìr. gin. -air, iol. -an

ómrach, a1 = òmarach bua. coi. -aiche...+

on, s. = (gan ~) = gun smùr gun smodan...+

1)ón, for. = (fìor duit ~) = tha sin fìor dhut

2) páirt. = (cumha liom ~ cumha liom) = tha mi a' miannachadh, ó, tha mi a' miannachadh

onagair, b. (g.u. ~e, i. ~í) = onagar fìr. gin. -air, iol. -an

onamataipé, b. (g.u. ~) = fuaimealas fìr. gin. -ais, iol. -an

onamataipéach, a. (g.f. ~, g.b. 7 comp. -éiche, i. ~a) = fuaimealasach bua. coi. -aiche

onánachas, f. (g.u. -ais) = gnìomhachd fheiseil

onchonta, a3 = allaidh bua. coi. -e...+.

***onchú**, b. (g.u. 7 g.i. -chon, t. 7 i. -choin) = béist allaidh

1)onfais(e), b. (g.u. ~e) = **1)** phumadaich boir. gin. -e...+.

2) = roladh mun cuairt ann an uisge...+

onfaise(oir/ach), f. (g.u. -ora, i. ~í) = neach-daibhidh fìr. iol. luchd-daibhidh...+

1.O)ong, f. (g.u. oing) = **2)** trioblaid boir. gin. -e, iol. -ean...+.; **1)** cnead fìr. gin. -a, iol. -an...+.

2.O) ~ (adh) = UNG(ADH)

onn-aiseach, a1 = tha a' dhuilleag an aghaidh ris a' ghas

onnmhaire, b. (g.u. ~, i. -rí) = ás-bhathar fìr. gin. -air...+

onnmhaireoir, f. (g.u. -ora, i. ~í) = ás-mhalairtear fìr. iol. -ean...+1

onnmhairigh, b.a. = ás-mhalairt gn. ag. ás-mhalairt...+

***onóir**, b. (g.u. -óra, i. -óracha) = 1) onair boir. gin. -e, iol. -ean

***onórach**, a1 = 1) onarach bua. coi. -aiche...+

onóraigh, b.a. = onaraich gn. ag. -rachadh...+

ontaigineacht, b. (g.u. ~a) = leasachainn fàs-bheirt air leth

ontaiginiteach, a1 = a' buntainn ri ONTAIGINEACHT

òpal, f. (g.u. 7 i. -ail, g.i. ~) = òpal fìr. gin. -ail, iol. -aichean

òpalach, a1 = a' buntainn ri òpal

òpalacht, b. (g.u. ~a) = nuair a tha e a' buntainn ri òpal

opasaiméadar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = meidheadair airson loidhneachan lùbte

opsóinin, b. (g.u. ~e) = seòrsa anti-corp

optach, a1 = optaigeach bua. coi. -giche..+

optaic, b. (g.u. ~e) = fradharc-eòlas fìr. gin. -ais...+1

optamam, f. (g.u. 7 i. -aim, g.i. ~) = a' suidheachadh as fàbharaiche

opthach = OBTHACH

optúil, a2 = OPTACH...+

or = UR₁

1.1) ór, f. (g.u. óir) = 1) òr fìr. gin. òir...+

1.2) (~ Muire) = lus-Màiri, fìr...++

2.0) = ÓRAIGH

3.0) (~)...+ = bho ar

ora, int. 1 = ARÚ₂ 2 = ORÓ

oracal, f. (g.u. 7 i. -ail, g.i. ~) = oracail boir. gin. -e, iol. -ean...+

óradh = a.b. ath. de ÓRAIGH

oragán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = oragan fir. gin. -ain...++

oragrafach, a1 = a' buntainn ri ORAGRAFAÍOCHT

oragrafaíocht, b. (g.u. ~a) = cruinn-eòlas nam beanntan

óraice, a3 = 1) nàdarra bua. neo-ath...++. ; 1) ceart bua. neo-ath...++.+

1) **oráid**, b. (g.u. 7 i. ~e) = 2) ùrnaigh boir. gin. -e, iol. -ean...+
2) = ÓRÁID

óráid, b. (g.u. ~e, i. ~í) = òraid boir., -e, -ean...++.+

óráideach, a1 = deas-chainnteach bua. coi. -tiche...++

óráidí, f. (g.u. ~, i. -dithe) = 2) òraidiche fir. iol. -an...++.+

óráid(io/ea)cht, b. (g.u. ~a) = òraidearachd boir. iol. -an...=+

óraigh, b.a. (a.b. órú f., g.u. -ithe) = òraich gn. ag. -rachadh...++

oraigineas, f. (g.u. -nis) = mar a tha beanntan air a cruthachadh

oráil = OFRÁIL

órainicín, b. (g.u. ~e) = seòrsa anti-beòtaige

oráiste, f. (g.u. ~, i. -tí) = òraist boir. gin. -e, iol. -ean...+

1.0) **Oráisteach**, f. (g.u. 7 i. -tigh, g.i. ~) = Òraisteach fir. gin. 7 iol. -tich...+1
2.0) (a1) = orains bua. coi. -e (poileataigs)

Oráisteachas, f. (g.u. -ais) = a creideamh sna h-Òraistich

órán = FUARÁN

órang-útan, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = orangutan fir. gin. -ain, iol. -aichean

oraoid, 1 = ORÁID 2 = ARAOID2

oratóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = oratorio fír. neo-ath.

orba = FORBA₁

órbhroicéad, f. (g.u. -éid) = seòrsa aodaich

órbhuailteoir, f. (g.u. -ora, i. ~í) = buailtear òir

órbhuí, a₃ = òr-bhuidhe, bua...+

1.1)orc, f. (g.u. 7 i. oirc, g.i. ~) = 1.0)ARC

1.2) (gheall sé na hoirc 7 na hairc di) = gheall e a h-uile rud dhi

2.0) = 3)uircean fír., -ein, -an...+ ;; uadh-bheist fír., -ean

orca, b. (g.u. 7 g.i. ~n, i. oirene) = 3)orc fír. gin. uirc, iol. -an...+

orcachán, f., **orcadán**, f. = ARC₁

orcán = ARCÁN₂

orchar, f. 1 = ORCHRA 2 = URCHAR

órcheard(aí), f. (g.u. ~, i. -aithe) = òir-cheàrd fír. gin. 7 iol. -chiùird...+2

órchiste, f. (g.u. ~, i. -tí) = ciste òir

órchiumhsach, a₁ = tha oir òir aig

órchloch, b. (g.u. -oiche, i. ~a, g.i. ~) = clach nam buadh

orchóid, ~each = URCHÓID, -EACH₂

orchra, f. (g.u. ~) = 1)crìonadh fír. gin. -aidh, iol. -aidhean...+ ;; neacrois boir. gin. -e

orchrach, a₁ = crìon-sheargach bua. coi. -gaiche...+...+

orchraigh, b.n. (a.b. -rú f., g.u. -ithe) = 1,4)crìon gn. ag. -adh...+...+ ;; fàs fo mhorgadh

***1.0)ord**, f. (g.u. 7 i. oird, g.i. ~) = òrd fír. gin. -a, iol. -an

2.0) = 1)òrd fír. gin. òird, iol. òirdean...+

1) **orda(in)**, b. (g.u. ~n, i. oirdne) = (~ láimhe/coise) = **òrdag** boir. gin. -aige, iol. -an...+
2) = 1) **bìdeag** boir. gin. -aige, iol. -an...+.+ ;; 1) **pàirt** boir. gin. -e, iol. -ean...+.+

1) **ordaigh**, b.a. = **òrdaich** gn. ag. -dachadh...+
2) = 2) **cuir air bhonn**...+

ordaitheach, f. (g.u. 7 i. -thigh, g.i. ~) 7 a1 = **rdaigheach** bua. coi. -ghiche...+ (**gràmar**)

Ordaiviseach, a1 = **Òrdobhaiseach** bua. coi. -siche

1) **ordan**, f. (g.u. -ain) = 1) **onair** boir. gin. -e, iol. -ean...+.+.+ ;; **àrd-cheannas** fir. gin. -ais...+
2) = **neach barraichte**

ordán, f. = ORDA

ordanáid, b. (g.u. ~e, i. ~í) = **seòrsa loidhne dhìreach** (**matamataig**)

ordanáilte, a3 = 1) **sgiobalta** bua. neo-ath...+.+

ordanás, f. (g.u. -áis) = **òrdanas** fir. gin. -ais, iol. -an

órdha = ÓRGA

órdhath, f. (g.u. ~a) = **dath òir**

órdhonn, a1 = **buidhe-dhonn** bua. coi. -dhuinne...+.+

órdhuille, f. (g.u. ~) = **òr-dhuilleag** boir., -eig, -an...+1

ordlach = ORLACH

ordlaí, ordlaigh, ordlaíocht = ORLAÍ2, orlaigh1, orlaíocht

ordnasc, f. (g.u. 7 i. -aise, g.i. ~) = **fàinne òrdaige**

ordóg, b. (g.u. -óige, i. ~a, g.i. ~) = 1) ORDA...+

ordphéire, f. (g.u. ~, i. -rí) = **paidhear òrdaichte**

ordúchán, f. (g.u. -áin) = 1) **òrdachadh** fir. gin. -aidh, iol. -aidhean...+

ordúil, a2 = 1) **òrdail** bua. coi. -e...+.+ ;; 1) **òrdaichte** bua. neo-ath...+.+

orduimhir, b. (g.u. -mhreach, i. -mhreacha) = àireamh òrdail

ordúlacht, b. (g.u. ~a) = òrdalachd boir. neo-ath...+...+

óréadach, f. (g.u. -aigh) = aodach òir

órfholt, f. (g.u. 7 i. -oilt, g.i. ~) = òr-fhalt fir. gin. -fhuilt ;; (~oilt) = falt òr-bhuidhe

órga, a3 = òrach, bua., -aiche...+

orgain = a.b. ath. de ARG

orgáinde, b. (g.u. ~) = seòrsa anairt-shìolaidh

orgán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = organ fir. gin. -ain, iol. -an...+

1.o)orgánach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = fàs-bheart boir. gin. -bheirt, iol. -an
2.o) (a1) = **1)organach** bua. coi. -aiche...+2

orgánachas, f. (g.u. -ais) = creideamh gu bheil a' h-uile rud anns an nàdar organach

orgánaí, f. (g.u. ~, i. -aithe) = organaiche fir. iol. -an...+1

orgánaid, b. (g.u. ~e, i. ~í) = organelle boir. iol. -an

orgánta, a3 = coltach ri organ-eaglaise

órghréas, f. (g.u. ~a) = seòrsa òrachd

orla, f. (g.u. ~) = dìobhairt fir. neo-ath...+...+

1)orlach, f. (g.u. -aigh, i. -aí) = òirleach boir. gin. 7 iol. -lich...+
2) = **2,4)mìr** fir. gin. -e, iol. -ean...+...+

orlaí₂, f. (g.u. ~, i. -aithe) = òrdair fir. iol. -ean...+1

órlaicear, f. (g.u. -cir) = bhàirnis òir

orlaigh, b.a. (a.b. -lú f., g.u. -ithe) = òrdairich gn. ag. -reachd

orlaíocht, b. (g.u. ~a) = òrdaireachd boir. neo-ath...+...

orláiste, f. (g.u. ~, i. -tí) = gloine-ghainmhich boir. iol. -achan-gainmhich

órlitreacha, sí. = 3) litreachadh òir

órloiscthe, a3 = coltach ri òr finealta

órlomrach, a1 = 4) lomaradh òir aig

ornáid, b. (g.u. ~e, i. ~í) = òrnaid boir. gin. -e, iol. -ean...+

ornáideach, a1 = òrnaideach bua. coi. -diche...+ ;; mór-mhaisichte bua. neo-ath...+.

ornáid(eachas/(ea/í)cht), f./b. (g.u. -ais) = 1) sgeadach fir. gin. 7 iol. -aich...+2

ornáidigh, b.a. (a.b. -iú f., g.u. -ithe) = òrnaich gn. ag. -nachadh...+

ornaigh, b.a. = òrnaich gn. ag. -nachadh...+ ;; maisich gn., ag. -seachadh...+.

ornaíocht, b. (g.u. ~a) = 2) brèaghachadh fir. gin. -aidh, iol. -aidhean ;; dreasa boir. iol. -ichean...+

ór nasc, f. (g.u. 7 i. -aisc, g.i. ~) = claspa òir

ór nite, a3 = òraichte bua. neo-ath...+.

ór ó, int. = (~, óró) = thua! clsg...+

órphlátáil, b.a. (L. -álann; a.b. ~ b., g.u. -ála) = òr-phleataich gn. ag. -tadh

orr(a/u) = (~)...+ = orra, roi.

orrach = FORRACH_{1,2}

órscair, b. (g.u. ~e, i. ~eanna) = 4) earrann de 51% ann an companaidh

***órshnáithe**, f. (g.u. ~, i. ~anna) = snàth òir ...+

órshúileach, f. (g.u. 7 i. -ligh, g.i. ~) = 1) lach-bhreac, boir....+1

órshúlach, f. (g.u. -aigh) = siorap òir

ortaclás, f. (g.u. -áis) = seòrsa mèinneir

ortacrómatach, a1 = a' buntainn ri dealbh-camara dubh 7 geal

ortadóntach, a1 = a' buntainn ri ceart-fhiaclair

ortadóntaic, b. (g.u. ~e) = 2) ceart-fhiaclaíreachd boir. neo-ath.

ortadóntóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = ceart-fhiaclair fir. iol. -ean...+1

ortadromach, a1 = a' buntainn ri spreigeadh leithe

ortagrafach, a1 = ortografach bua. coi. -aiche

ortaigineas, f. (g.u. -nis) = mar am bi éabhlaid a' leantainn treand

ortaipéide, b. (g.u. ~) = ortopàideachd boir. neo-ath.

ortaipéideach, a1 = ortopàideach bua. coi. -diche

ortaipéidí, f. (g.u. ~, i. -dithe) = ortopàidiche fir. iol. -an

ortalan, f. (g.u. 7 i. -ain, g.i. ~) = ortalan fir. gin. 7 iol. -ain

1.1) ortha, b. (g.u. ~, i. ~í) = 2) ùrnaigh boir. gin. -e, iol. -ean...+

1.2) = 1) ortha boir. iol. -chan...+...+

2.0) (~)...+ = orra, roi.

1.0) órtha = ORTHA₁

2.0) = c. ath. de ÓRAIGH

órtháirgeach, a1 = bidh e a' solar òir

órthaisce, b. (g.u. ~, i. -cí) = cùl-stòr òir (banca)

orthan, g.u. ath. de ORTHA₁

orthana, iol. ath. de ORTHA₁

órthóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = òradair, fir., -ean

orú = ARÚ₂

órú, *int.* = **ORÓ**...+

1.O) os, *f.* (g.u. 7 i. ois, g.i. ~) = **os** fir. gin. ois, iol. -an...+
*2.O) (réamh.) = **os**, roi...+
3.O) (réi.) = **os(-)**, roi. neo-ath.

1.O) ós, *f.* (g.u. 7 i. óis, g.i. ~) = 1) **beul** fir. gin. 7 iol. beòil...+
2.O) = ath. de 4.O) Ó

***os cionn** = **os cionn** roi. gin. (os mo/do/a chionn, os a/ar/ur/an cionn)

osadh = FOSADH

osaic, *b.* (g.u. ~e) = **nighe coise gu deas-ghnàthach**

osair = EASAIR₁

ósaís, *b.* (g.u. ~e, i. ~í) = **innis-fhàsaich** boir. gin. innse-fàsaich, iol. innsean-fàsaich...+1

osalat, *f.* (g.u. 7 i. -ait, g.i. ~) = **osalot** fir. gin. -oit, iol. -aichean

***osán**, *f.* (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = **osan** fir. gin. -ain, iol. -an

***osánach**, *a1* = **coltach ri osan/briogais**

osánacht, *b.* (g.u. ~a) = **osanachd** boir. neo-ath.

osar, *f.* (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = 1) **uallach** fir. gin. -aich, iol. -aichean...+.

osaróir, *f.* (g.u. -óra, i. ~í) = **giùlanair uallaich**

osbhuí, *a3* = **seòrsa buidhe/donn**

oscaideach, *a1* = **bidh e ri ogsaideachadh**

oscail, *b.a.7n.* (L. -claíonn, a.b. ~t) = 1) **fosgail** gn. ag. -gladh...+

1) **oscailteach**, *a1* = 1,4) **fosgailte** bua. neo-ath...+ ; **làmh-fhosgailte** bua. neo-ath...+
2) = **bidh a' lus a' fosgladh gus sìl a sgaoileadh**

1) **oscailteacht**, *b.* (g.u. ~a) = 1,2) **fosgailteachd** boir. neo-ath...+ ; **nuair a tha e làmh-fhosgailte**
2) = **farail** boir. gin. -e...+ (**eòlas-side**)

oscal, b., ~án = ASCAILL, ASCLÁN

1.0) oscar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = 1,2) **laoch** fír. gin. 7 iol. laoich...+.+

2.1) = 1) **leum**, fír./boir léim i. leuma(n(nan))...+.+ ; **lùthaireachd** boir. neo-ath....+.+

2.2) = 5) **buille** boir. iol. -an...+ (**snàmh**)

1.1) oscartha, a3 = **gaisgeil** bua. coi. -e...+.+

1.2) = **làidir** bua. coi. làidire/treasa...+.+

2.0) ~(ch) a3/a1 = 1) **clis** bua. coi. -e...+.+

oschéadfach, a1 = **chan urrainn a mhothachadh leis na ceudfathan** agad

oscladh, f. = a.b. ath.de OSCAIL

osclóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = **fosglair** fír. iol. -ean

oslagadh, f., oslaigh = a.b. ath.de OSCAIL, OSCAIL

oslóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = **neach am bi ag aireachadh eich**

osmairialú, f. (g.u. -laithe) = **riaghailt gluasaid uisge ann am fàs-bheart**

osmóis, b. (g.u. ~e, i. ~í) = **gluasad uisge gu h-àite aig a bheil nas lugha dlùths** ann am fàs-bheart

osmóiseach, a1 = **a' buntainn ri OSMÓIS**

osna, b. (g.u. ~, i. ~í) = **osna** boir. iol. -aidhean...+

osnádúrtha, a3 = **os-nàdarra** bua. neo-ath...+

osnaigh, b.n. (a.b. -áil) = **osnaich** gn. ag. -nachadh...+

osna(ío/dha/mha)ch, a./a1 (g.f. ~, g.b. -íche, i. ~a) = **osnach** bua. coi. -aiche...+

osnáisiúnta, a3 = **tha e nas cumhachdaiche na riaghaltas nàiseanta**

1) óspairt, b. (g.u. ~e, i. ~í) = ÍOSPAIRT

2) = 2) **dochair** boir. gin. -e, iol. -ean...+.+

ospidéal, f. (g.u. 7 i. -déil, g.i. ~) = (~, óspaidéal) = **ospadal** fír. gin. -ail, iol. -an...+

ospróg, *b.* (g.u. -óige, i. ~a, g.i. ~) = iolair-iasgaich boir. iol. -ean-iasgaich...++

osréalach, *a1* = a' buntainn ri os-fhìreachas

osréalachas, *f.* (g.u. -ais) = os-fhìreachas fir. gin. -ais

osréalaí, *f.* (g.u. ~, i. -aithe) = os-fhìreachasaiche fir. iol. -an

***ósta**, *f.* (g.u. ~, i. ~í) = òsta fir. iol. -n...+

1) ósta(ch), *f.* (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) = 1) òstair fir. iol. -ean...+

2) = bean-òsta, boir.

ostaeir, *f.* = ÓSTÓIR

ósta(íocht/(ch)as), *b./f.* (g.u. ~a) = lòistinn boir. iol. -ean...+

os-tairseachúil, *a2* = is urrainn dhut a mhothachadh le d'aighe

óstallán, *f.* (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = ostail boir. gin. -e, iol. -ean

Ostarach, *f.* (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) 7 *a1* = Ostaireach fir. gin. 7 iol. -rich//bua. coi. -riche

osteilgeoir, *f.* (g.u. -ora, i. ~í) = os-thilgeadair fir. iol. -ean

óst(lann/án), *b./f.* (g.u. -ainne, i. ~a, g.i. ~) = òst-thaigh fir. gin. -e, iol. -ean...+1

óstlannaí, *f.* (g.u. ~, i. -aithe) = neach am bi ag obair ann an òst-thaigh

óstóir, *f.* (g.u. -óra, i. ~í) = 2) òstair fir. iol. -ean ; seilbheadair/manaidsear taigh-seinnse

óstóireacht, *b.* (g.u. ~a) = obair òstair

ostracaideirm, *b.* (g.u. ~e, i. ~í) = seòrsa éisg san t-seann-àm

ostrais, *b.* (g.u. ~e, i. ~í) = ostraid boir. gin. -e, iol. -ean...+

ót = (~)...+ = bho do

otach, *a1* = a' buntainn ris a' chluas

otailit, *b.* (g.u. ~e) = pàirt den chluas

1)ota(ir/rtha), a./a3 (g.f. ~, g.b., i. 7 comp. otra) = gràisgeil bua. coi. -e...+..+
2) = ro-reamhar bua. coi. -reamhra

otamán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = seòrsa furnadiar

Otamánach, f. (g.u. 7 i. -aigh, g.i. ~) 7 a1 = Otomanach fir. gin. 7 iol. -aich//bua. coi. -aiche

otascóp, f. (g.u. 7 i. -óip, g.i. ~) = uidheam airson do chluaise

oth, s. = (is ~ liom) = 's duilich leam gun

*othar, f. (g.u. 7 i. -air, g.i. ~) = euslainteach fir. gin. 7 iol. -tich...+

otharcharr, f. (g.u. -airr, i. ~anna) = carbad-eiridinn fir. gin. -aid-eiridinn, iol. -an-eiridinn...+1

otharlann, b. (g.u. -ainne, i. ~a, g.i. ~) = othrasach fir., -aich...+1

1)otharlu(i/ighe), f. (g.u. ~) = leabaidh-othair boir. gin. leapa-othair, iol. leapannan-othair...+1
2) = 1)uaigh boir. gin. -e, iol. -ean...+..+

otharthraein, b. (g.u. -aenach, i. -aenacha) = trèan ambaileans

1.1)othras, f. (g.u. 7 i. -ais, g.i. ~) = tinneas fir. gin. -eis, iol. -an...+..+
1.2) = 1)othar fir. gin. -air, iol. -an...+..+
2.0) = FOCHRAS

othrasaigh, b.a.7n. = 2)iongraich gn. ag. -rachadh...+2

1.1)otrach, f. (g.u. -aigh) = 1)buachar fir. gin. 7 iol. -air...+..+
1.2) = 1)òtrach fir. gin. -aich, iol. -aichean...+..+
2.0) = OTAIR

otrachán, f. (g.u. 7 i. -áin, g.i. ~) = 2)breunan fir. gin. 7 iol. -ain...+

1)otr(a(io)cht/áil), b. (g.u. ~a) = 2)bréine boir. neo-ath...+..+
2) = ro-reamhrachd boir. neo-ath.

otrachúil, a2, otraí, a3 = OTAIR

otraithe, a3 = OTAIR

otra(i)nn, b. (g.u. -ainne, i. ~a, g.i. ~) = 2)clobhsa fir. iol. -ichean...+

òtras, f. (g.u. -ais) = 2) òtrach fir., -aich, -aichean...++

òzóicéirít, b. (g.u. ~e) = seòrsa céire mèinnireach

òzón, f. (g.u. -óin) = òson fir. gin. -oin

òzónaigh, b.a. = dèan òson

òzónóir, f. (g.u. -óra, i. ~í) = uidheam airson òsoin a dhèanamh